

سوال

به من پیشنهاد طراحی یک سایت دربارهٔ امور دانشجویان داده‌اند و علی‌رغم آنکه بخش اعظم این سایت به امور با ارزش می‌پردازد اما برخی از موارد آن دارای نوعی سهل‌انگاری است و من به صاحب سایت گفته‌ام که من بخش‌هایی که شامل سهل‌انگاری است را طراحی نمی‌کنم. او هم گفت که بخش‌هایی که مناسب می‌دانم را طراحی خودم و بقیه را خودش بر عهده می‌گیرد. به این فکر کردم که صفحهٔ اول از طراحی من باشد و سپس لینک‌هایی به دیگر بخش‌های سایت بدهم [که طراحی من نیست] و شامل «قرار گذاشتن، شب نشینی‌ها، سینما، دوست‌یابی و...» است، آیا این جایز است؟ مخصوصاً که من برای این کار شور و علاقهٔ بسیاری دارم اما دلم آرام نیست.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

کار در طراحی سایت جایز است، به شرط آنکه خالی از موارد حرام و تبلیغ و ترویج آن باشد زیرا این از جملهٔ همکاری در گناه و تعدی و شامل اقرار به منکر و رضایت به آن و بلکه یاری رساندن به وجود و بقای آن است و آنچه چنین باشد تحریمش پوشیده نیست، زیرا حق تعالی می‌فرماید:

وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ [سورهٔ مائده: ۲]

(و در نیکوکاری و تقوا با یکدیگر همکاری کنید و در گناه و تجاوزگری همکار هم نشوید و از الله پروا بدارید که الله سخت کیفر است).

و رسول الله - صلی الله علیه وسلم - می‌فرماید: «هر یک از شما که منکری ببیند باید آن را با دستانش تغییر دهد، پس اگر نتوانست با زبانش، و اگر نتوانست با دلش، و این ضعیف‌ترین ایمان است» به روایت مسلم (۴۹).

بنابراین جایز نیست که در این سایت لینک به سینماها یا قرارهای شبانه و مانند این امور که یاری رسانی در منکر است قرار دهی یا بخش‌هایی برای این امور در سایت بگذاری که باعث یاری رسانی بر منکرات است حتی اگر توسعهٔ آن بر عهدهٔ تو نباشد.

کار تو فقط می‌تواند به امور مباح محدود باشد همراه با نصیحت به صاحب این سایت که چیزی که باعث خشم پروردگار

است به این سایت نیفزاید، سپس اگر کسی دیگر این امور را به سایت اضافه کرد یا خودش این کار را انجام داد گناهی بر تو نیست، اما اگر کار با فردی که گمان می‌کنی به طراحی تو چیزهایی که به منکر یاری می‌رساند خواهد افزود را رها کنی برایت بهتر است.

رغبت و شوق به کار باعث نشود که هر کاری - حلال باشد یا حرام - را انجام دهی، بلکه تقوای الهی را پیشه کن و بدان که روزی به دست الله است و خیر و رستگاری در اطاعت از اوست و عاقبت حرام به سوی کمبود و ذلت است.

از الله تعالی برای شما یاری و توفیق و هدایت خواهانیم.

والله اعلم.